

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **O. K.**, zastoupený Mgr. Leonidem Kušnarenkem, advokátem se sídlem Polská 4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2025, č. j. OAM-1637/LE-LE05-D09-EX-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2025, č. j. 13 Az 6/2025-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, žalovaný však rozhodl, že žádost je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu řízení tedy podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Zároveň určil, že státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (nařízení Dublin III), Slovenská republika.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze (městský soud) zamítl. Žalobce se nachází ve Vazební věznici Praha Pankrác v předběžné vazbě za účelem vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu. Žalovaný podle soudu řádně vysvětlil, proč je příslušným státem Slovensko a že tam nedochází k systémovým nedostatkům ve vztahu k azylovému řízení a podmínkám přijetí žadatelů v tomto členském státě EU. Žalobce ostatně nedoložil žádnou zprávu o situaci na Slovensku, která by vyvracela

aktuální zprávu obstaranou žalovaným, ani netvrdí žádné konkrétní nebezpečí, které by mu tam hrozilo.

[3] Žalovaný se podle městského soudu věnoval také možnosti aplikace čl. 17 nařízení Dublin III. Uvedl, že žalobce má na území ČR dva zletilé syny, přičemž sám je dospělý, samostatný a nepotýká se s žádným zásadním zdravotním omezením. Diskreční oprávnění proto nevyužil. Městský soud s tímto odůvodněním souhlasí a považuje jej za dostatečné a přezkoumatelné. K obavě, že žádost o mezinárodní ochranu nebude věcně posouzena kvůli marnému uplynutí lhůty k přemístění, odkázal na čl. 29 odst. 2 nařízení Dublin III, podle kterého pokud nedojde k přemístění osoby ve stanovené lhůtě, stává se příslušným státem dožadující stát. Městský soud nezohlednil žalobcem namítané vedení extradičního řízení a možné vydání na Ukrajinu. Tyto skutečnosti nemohly mít na posouzení věci vliv, neboť extradiční řízení a řízení o udělení mezinárodní ochrany jsou dvě samostatná a vzájemně nepodmíněná řízení s odlišným účelem. Proti rozhodnutím v extradičním řízení se žalobce může bránit jinými právními prostředky, nikoli však ve správním soudnictví.

II. Argumentace účastníků řízení

[4] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v tom, že dosud v judikatuře NSS nebyla řešena otázka vztahu souběžně vedeného azylového a extradičního řízení (o vydání do země původu žadatele), potažmo povinnosti správních orgánů a soudů zabránit tzv. nepřímému (řetězovému) *refoulementu*. Zároveň namítá zásadní pochybení městského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, spočívající v pomnutí hrozícího porušení jeho základních práv, konkrétně zákazu mučení a politického pronásledování.

[5] Stěžovatel popírá formální oddělení azylového a extradičního řízení, se kterým pracuje městský soud. Pokud současně probíhá extradiční řízení do země, kde stěžovateli hrozí újma, je právě tato okolnost zcela zásadní pro posouzení důvodů jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Právní řád počítá s tím, že se budou azylové a extradiční řízení vzájemně ovlivňovat; stěžovatel poukazuje na § 179 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a § 91 odst. 1 písm. b) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. V praxi je uznáváno, že probíhající azylové řízení brání vydání osoby. Nyní však namísto věcného posouzení žádosti stěžovatele v ČR existuje snaha přemístit ho do jiné země, což by prakticky umožnilo obejít výše zmíněnou ochranu před vydáním. Vydáním na Slovensko by se ČR zbavila odpovědnosti za azylovou žádost a mohla by argumentovat, že již nic nebrání extradici. Tím by stěžovatele ovšem nepřímou vystavila nebezpečí, před kterým jej má azylové řízení chránit.

[6] Podle zásady nepřímé odpovědnosti za *refoulement* odpovídá stát i za zprostředkování vycestování cizince do jiné země, z níž pak hrozí jeho návrat do země původu. Přesun na Slovensko není adekvátní řešení, protože neodstraňuje reálné hrozby pro stěžovatele, pouze problém přesouvá na jiný stát. Městský soud tuto námitku dostatečně

pokračování

neposoudil. Měl naopak zvážit, zda tato skutečnost není důvodem pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III.

[7] Městský soud též nedostatečně vypořádal námitky stěžovatele o podmínkách na Slovensku. Převzal pouze obecná ujištění žalovaného o funkčnosti tamního azylového systému. Nezohlednil však, že stěžovatel argumentoval hrozbou vydání na Ukrajinu, a právě proto by měla azylovou žádost posoudit právě ČR. Konkrétním nebezpečím měla být skutečnost, že slovenské orgány budou jeho případ řešit čistě formálně jako dublinský transfer, což stěžovateli nezajistí účinnou ochranu před vydáním na Ukrajinu. Městský soud se tak nesprávně zabýval funkčností slovenského azylového systému pouze obecně, namísto zvážení rizika specifického pro stěžovatele. Stěžovatel považuje za výjimečnou okolnost vylučující předání do jiného členského státu (na Slovensko) hrozbu vydání do válečného konfliktu a členení politicky motivovanému trestnímu stíhání. I když slovenský azylový systém obecně funguje, nemusí být schopen nebo ochoten stěžovateli zajistit ochranu před vydáním na Ukrajinu v tak specifické situaci. Na tuto námitku městský soud nereagoval. Podle stěžovatele městský soud rovněž pochybil, pokud neshledal důvodnou námitku nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí, a sám tak svůj rozsudek zatížil nepřezkoumatelností.

[8] Městský soud také nesprávně aproboval posouzení o nepoužití čl. 17 nařízení Dublin III, přestože žalovaný nedostatečně zohlednil individuální okolnosti stěžovatele. Omezil se pouze na stěžovatelovy rodinné vazby a zdravotní stav. Nezohlednil, že čelí vydávacímu řízení na Ukrajinu a důvodem jeho azylové žádosti je obava z mučení a perzekuce. Tyto důvody žalovaný ignoroval, a to i při posouzení vhodnosti přemístění na Slovensko, a městský soud jeho pochybení nenapravil.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Při posuzování kasační stížnosti NSS hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele se však o žádný takový případ nejedná.

[11] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že kasační stížnost předkládá z velké části k posouzení otázky, které nebyly obsaženy v žalobních námitkách, a tedy ani předestřeny k posouzení městskému soudu. V žalobě stěžovatel především vyjádřil obavu z toho, že pokud by bylo rozhodnuto v ČR o jeho vydání na Ukrajinu dříve, než by došlo k předání řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu na Slovensko, mohlo by být porušeno jeho právo na spravedlivý proces a ochranu před pronásledováním, a požadoval, aby vydávací řízení bylo „pozastaveno“ do doby, než bude dokončeno azylové řízení, třeba i na Slovensku. Pouze obecně uvedl, že ČR odpovídá za posouzení jeho žádosti o azyl vzhledem k hrozbě politicky motivovaného trestního stíhání na Ukrajině.

[12] Městský soud se žalobními námitkami důkladně věnoval a s odkazy na právní úpravu v nařízení Dublin III a relevantní judikaturu aproboval závěr žalovaného, že státem, který je příslušný k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu, je Slovenská republika, a současně zde nejsou důvody, které by přemístění bránily. K možnostem využití oprávnění v čl. 17 nařízení Dublin III, aby žádost posoudily orgány nepřislušného státu, jakož i povinnosti odůvodnit jeho nevyužití, se vyjádřil nad rámec nutného (body 26 až 29 napadeného rozsudku). Posuzovat skutečnosti týkající se postupu orgánů veřejné moci v řízení o vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu odmítl, neboť byl přesvědčen, že k tomu v daném řízení s ohledem na jeho předmět není oprávněn.

[13] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit stěžovateli v tom, že by přijatelnost jeho kasační stížnosti zakládala otázka vztahu souběžně probíhajícího azylového řízení (včetně předání podle nařízení Dublin III) a extradičního řízení, neboť tou se již NSS zabýval v rozsudku ze dne 10. 8. 2010, č. j. 4 Azs 10/2010-99 (aprobováno stanoviskem pléna Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. Pl. ÚS-st. 37/13, 37/2013 USs., bod 20). Z něho vyplývá, že obě řízení probíhají odděleně a rozhodnutí o vydání nesmí být vydáno dříve, než je pravomocně skončeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, což reflektoval správně i městský soud. K tomu Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 6. 2019, sp. zn. II. ÚS 3505/18-2, 103/2019 Usn., bod 37, uvedl, že zákonodárce vymezil správní řízení o udělení mezinárodní ochrany (azylové řízení) a soudní řízení o přípustnosti vydání (extradiční řízení) jako dvě samostatná a vzájemně nepodmíněná řízení, z nichž každé sleduje jiný účel. Soud rozhodující o přípustnosti vydání obligatorně zjišťuje, zda osoba, o jejíž vydání jde, požádala o udělení mezinárodní ochrany a s jakým výsledkem bylo toto řízení skončeno. Soud však nemá povinnost vyčkat skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a o přípustnosti vydání může rozhodnout i v jeho průběhu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2001, sp. zn. 11 Tcu 26/2001). Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany i soudní řízení o přípustnosti vydání tedy mohou být vedena současně, přičemž výsledek každého z nich může mít relevanci pro rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání, a to bez ohledu na pořadí, v jakém tato řízení skončí (srov. stanovisko pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 37/13, bod 19; nález ze dne 10. 9. 2013, sp. zn. III. ÚS 665/11, 160/2013 USn., bod 47). Zároveň se proti rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání vydaného lze bránit cestou ústavní stížnosti (rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, č. 4364/2022 Sb. NSS, bod 36).

[14] S ohledem na to, že azylové řízení bude pokračovat, lze s odkazem na původ zásady *non-refoulement* v mezinárodních závazcích platících pro všechny unijní státy důvodně očekávat, že i slovenské správní orgány budou žádost stěžovatele povinny zkoumat přes

pokračování

současně probíhající extradiční řízení v souladu s ní. Ve vztahu k systémovým nedostatkům azylového systému na Slovensku městský soud věc posoudil v souladu s judikaturou (rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 6 Azs 19/2021-28, bod 12).

[15] Jak uvedl městský soud, v řízení o předání příslušnému státu podle nařízení Dublin III není žádný prostor pro posouzení, zda žadatelem uváděné důvody (hrozící porušení zákazu mučení a politického pronásledování) jsou azylově relevantní. To je právě úkolem státu příslušného, kterým je ve stěžovatelově případě Slovensko. Jelikož nebyly důvody, pro které se stěžovatel vydání na Ukrajinu brání (včetně těch nastalých po rozhodnutí žalovaného), dosud posouzeny, je vyloučeno, aby v této souvislosti došlo k pochybení soudu zakládajícímu přijatelnost kasační stížnosti.

[16] Námitky tvrdící, že přemístění do jiného členského státu umožňuje obejít ochranu před vydáním do země, kde hrozí nebezpečí, že specifické okolnosti jako hrozba vydání do země, kde je válka, jsou důvodem nepředání, i když nebyly shledány systémové nedostatky v přijímajícím státě, jsou nepřipustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť je stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl. Ze stejného důvodu je nepřipustná i námitka nesprávného posouzení nepoužití čl. 17 nařízení Dublin III. Rovněž námitku, že se městský soud řádně nezabýval tím, že podmínky ve Slovenské republice nejsou pro jeho případ adekvátní, že žádost bude posouzena pouze formálně, a proto ji měla Česká republika posoudit sama, či že odůvodnění rozhodnutí žalovaného trpí nedostatky, kasační soud neshledal přípustnou. V žalobě stěžovatel totiž takové výhrady neuplatnil, ačkoli tomu nic nebránilo. Zabýval-li se městský soud některými otázkami, aniž k tomu byl povinen, tj. bez opory v žalobních bodech, nemůže stěžovatel kvalitu jeho odůvodnění v tomto směru přípustně napadat v kasační stížnosti. Takové posouzení je totiž nutné vnímat jako učiněné nad rámec žaloby a nosných rozhodovacích důvodů. Ani případné nesprávné posouzení této otázky by neměnilo nic na tom, že stěžovatel nemohl být úspěšný (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 20/2003-44, nebo ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008-39).

[17] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS nerozhodoval, protože o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po poučení účastníků řízení a dalších nezbytných procesních úkonech.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[18] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51-53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2025

Eva Šonková
předsedkyně senátu